

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **J. P.**, zastoupeného J. P. st., proti žalovanému: **Magistrát města Kladna**, odbor výstavby, se sídlem náměstí Starosty Pavla 44, Kladno, o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2008, č. j. 44 Ca 147/2007 - 66,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal kasační stížnost proti v záhlaví označenému usnesení Krajského soudu v Praze o zamítnutí jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků pro řízení o žalobě a o ustanovení zástupce.

Stěžovatel se podanou žalobou ze dne 13. 2. 2006 domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu, v žalobě požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce pro řízení. Krajský soud v Praze, kterému byla věc postoupena Městským soudem v Praze (usnesení z 11. 5. 2006, č. j. 8 Ca 41/2006 - 15), napadeným usnesením osvobození od soudních poplatků nepřiznal, neboť žalobce nedoložil, že nemá dostatečné prostředky ve smyslu ust. § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Soud žalobce vyzval usnesením z 31. 12. 2007, č. j. 44 Ca 147/2007 - 61 (ve znění opravného usnesení z 9. 1. 2008, č. j. 44 Ca 147/2007 - 63), aby

předložil vyplněný formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech“, a určil mu k tomu lhůtu. Ačkoliv byl žalobce upozorněn na následky nepředložení formuláře, soudu své majetkové poměry nedoložil a soud tak jeho žádosti nevyhověl.

Stěžovatel usnesení napadl kasační stížností z 25. 2. 2008, ve které žádá zrušení napadeného usnesení. Uvádí, že se jedná o řízení, které je od soudního poplatku osvobozeno ze zákona podle § 11 odst. 1 písm. g) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o poplatcích“). V této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 60/2006 (pozn. NSS: rozsudek z 15. 12. 2006, č. j. 8 As 60/2006 - 90), podle kterého je třeba i při rozhodování o osvobození od soudních poplatků zachovat princip legitimního očekávání a rozhodovat předvídatelně. Dále pak stěžovatel napadá usnesení krajského soudu pod č. j. 44 Ca 147/2007 - 63 (opravné usnesení, kterým soud v usnesení č. j. 44 Ca 147/2007 - 61, jímž vyzýval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku, opravil ve výroku usnesení slovo „kasační stížnost“ na slovo „žaloba“). Toto usnesení považuje za zmatečné, jelikož se domnívá, že takovouto opravu nelze provést.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být účastník pro řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, nemá-li sám vysokoškolské vzdělání nebo jej osoba s takovým vzděláním zastupuje. Ovšem v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků by bylo nelogické na naplnění této podmínky řízení trvat, protože by se jednalo o řetězení téhož problému. Posouzení majetkových poměrů žadatele a vyhovění žádosti o osvobození od soudních poplatků je totiž podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. jedním z předpokladů pro ustanovení zástupce pro řízení, což se vztahuje i k povinnému zastoupení v řízení o kasační stížnosti (k tomu srov. ustálenou judikaturu NSS, z poslední doby např. č. j. 9 As 43/2007 - 77, www.nssoud.cz), Nejvyšší správní soud proto i přes nedostatek právního zastoupení v řízení pokračoval. Stěžovatel kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody, které lze podřadit pod důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jde tedy o důvod přípustný podle § 104 odst. 4 téhož zákona. Nejvyšší správní soud za této situace napadené usnesení krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel se domáhá zrušení usnesení krajského soudu, jímž soud nepřiznal osvobození od soudních poplatků ze žaloby proti nečinnosti. Stěžovatel se domnívá, že se jedná o řízení, jež je ze zákona od poplatků osvobozeno (ust. § 11 odst. 1 písm. g) zákona o poplatcích). Tuto námitku Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnou, neboť řízení, na něž dopadá stěžovatelem namítané ustanovení, se týká „řízení ve věci náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem“, tedy na řízení vedená před civilními soudy. Zatímco žaloba podaná stěžovatelem je projednávána před soudy ve správním soudnictví a týká se nečinnosti státního orgánu a cílem takového řízení je ukončení nečinnosti jako takové, nikoliv náhrada škody nečinností případně vzniklé.

Podle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s., může být účastník řízení před správními soudy na vlastní žádost osvobozen od soudních poplatků, pokud doloží, že nemá dostatečné prostředky. Zákon tedy dává soudu možnost účastníka od soudních poplatků osvobodit v případě, jsou-li splněny dvě podmínky: 1) žádost účastníka o osvobození od poplatků a 2) účastník doloží, že nemá dostatečné prostředky k tomu, aby mohl své právo účinně bránit. Splnění druhé z podmínek se děje obvykle prostřednictvím formuláře č. 060 o. s. ř. „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“, který účastník vyplněný předloží soudu ve lhůtě k tomu soudem určené. V posuzovaném případě lze za splnění první z podmínek považovat žádost žalobce o osvobození od poplatků (ač s odkazem na ust. § 11 odst. 1 písm. g/ zákona o poplatcích) v žalobě podané dne 13. 2. 2006. Druhá podmínka však naplněna nebyla, když žalobce ve lhůtě soudu své majetkové prostředky neosvědčil, ať už na výše popsaném formuláři či jinak. Nad to ještě ve svém podání ke krajskému soudu z 8. 1. 2008 sám stěžovatel uvádí, že formulář č. 060 o. s. ř. soudu nezasílá. Na následky zmeškání lhůty pro doložení majetkových poměrů byl stěžovatel ve výzvě k zaplacení soudního poplatku z 31. 12. 2007 (ve znění opravného usnesení z 9. 1. 2007) upozorněn. V takovém případě krajský soud nemohl než rozhodnout, že se osvobození od soudních poplatků nepřiznává a Nejvyšší správní soud tak v tomto ohledu shledal postup krajského soudu a napadené rozhodnutí za zcela v souladu se zákonem.

Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani stěžovatelem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu z 15. 12. 2006, č. j. 8 As 60/2006 - 90. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud vyslovil názor, podle něhož je třeba ve skutkově obdobném řízení a identické procesní situaci postupovat obdobně, tedy osvobození od soudních poplatků přiznat. Tento názor je jistě třeba při rozhodování respektovat, nicméně v posuzovaném případě se jedná o zcela odlišnou procesní situaci, než v jaké bylo stěžovateli osvobození od soudních poplatků přiznáno a která je soudu známa z jeho úřední činnosti. Stěžovatel totiž soudu své majetkové poměry odmítl doložit, zákonné podmínky pro to, aby soud vůbec mohl posoudit, zda má stěžovatel právo na osvobození od soudních poplatků, tak nebyly splněny.

Konečně pak Nejvyšší správní soud odmítl i námitku stěžovatele o zmatečnosti řízení, která podle něj plyne z opravného usnesení soudu z 9. 1. 2007. Opravné usnesení, tak jak je koncipováno v ust. § 54 odst. 4 s. ř. s., je určeno k opravě chyb v psaní a počtech, či jiných zjevných nesprávnostech, které se vyskytnou ve výroku rozsudku. To byl zjevně i případ usnesení soudu z 31. 12. 2007, kde se ve výroku, kterým soud vyzýval k zaplacení soudního poplatku, vyskytlo slovo „kasační stížnost“, ač se mělo jednat o soudní poplatek ze žaloby. Ostatně i výše soudního poplatku odpovídala výši stanovené pro správní žalobu ve věci ochrany proti nečinnosti správních orgánů. Opravným usnesením tak soud pouze zaměnil dvě slovní spojení, která však neměla vztah ke konkrétním procesním úkonům stěžovatele. Nelze tak mít pochybnosti, že by opravné usnesení vyvolávalo zmatečnost řízení. Proti výzvě k zaplacení soudního poplatku nelze účinně brojit kasační stížností. Proti rozhodnutí soudu o žádosti o osvobození od soudního poplatku je kasační stížnost přípustná, touto stížností se proto jako jedinou mohl Nejvyšší správní soud meritorně zabývat.

Nejvyšší správní soud ještě považuje za nutné vyjasnit situaci týkající se přípisů stěžovatele soudu v posuzovaném případě, aby bylo lze ozřejmit námitky stěžovatele ohledně toho, že na některé jeho přípisy nebylo reagováno a některé věci nebyly projednány. Nyní posuzovaná věc je u krajského soudu vedena pod sp. zn. 44 Ca 147/2006, řízení bylo zahájeno žalobou z 13. 3. 2006 podanou u Městského soudu v Praze. Tuto žalobu podal J. P., mladší, jenž k tomuto úkonu a k zastupování v řízení před soudem zmocnil svého otce J. P. st., narozeného v roce X (plná moc je založena v soudním spise na č. l. 12). Městský soud věc postoupil soudu krajskému usnesením z 11. 5. 2006. Proti usnesení podal stěžovatel dne 22. 5. 2006 kasační stížnost, jež byla odmítnuta Nejvyšším správním soudem dne 18. 10. 2007 pod č. j. 6 Ans 10/2007 - 57, jelikož nebyla splněna podmínka řízení - zaplacení soudního poplatku. Stěžovatel požádal i o osvobození od soudního poplatku pro kasační stížnost, avšak to nebylo přiznáno dne 26. 3. 2007 městským soudem. Proti takovému usnesení též podal stěžovatel kasační stížnost dne 9. 5. 2007, kterou Nejvyšší správní soud dne 17. 10. 2007 zamítl pod č. j. 6 Ans 7/2007 - 53. Pro pořádek pak Nejvyšší správní soud dodává, že ve věci sp. zn. 44 Ca 167/2006 vedené u Krajského soudu v Praze, se J. P. starší domáhal ochrany proti nečinnosti stejného žalovaného jako v posuzované věci. Usnesením krajského soudu č. j. 44 Ca 167/2006 - 45 z 27. 2. 2007 byla věc odmítnuta pro nedostatek aktivní legitimace žalobce. Dne 9. 5. 2007 podal proti usnesení žalobce kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud usnesením z 25. 5. 2007 pod č. j. 4 Ans 3/2007 - 54 odmítl jako opožděnou.

Ze všech výše uvedených důvodů je zřejmé, že kasační námitky nebyly důvodné, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému, tomu však, jak soud zjistil ze spisu, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2008

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně

senátu